

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-031-03/13
P/13/020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/020 - Realizacja polityki migracyjnej Polski w odniesieniu do cudzoziemców deklarujących polskie pochodzenie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Krzysztof Łączyński, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 88600 z dnia 15 listopada 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Radomiu ¹ ul. Jana Kilińskiego 30, 26-600 Radom
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Kosztowniak, Prezydent Miasta Radomia ² (dowód: akta kontroli str. 4-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonywanie przez Prezydenta Miasta w latach 2009-2013 (I poł.) zadań przypisanych staroście w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji³ w zakresie wykorzystania środków z budżetu państwa na pomoc udzielaną w ramach procesu repatriacji.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Prezydent efektywnie wykorzystywał środki z budżetu państwa na pomoc udzielaną w ramach procesu repatriacji. Wnioski do Wojewody Mazowieckiego o przyznanie środków finansowych na ten cel z rezerwy celowej budżetu państwa sporządzane były rzetelnie i terminowo. Otrzymane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przepisami ustawy o repatriacji, tj. na pomoc repatriantom, którzy spełniali wymagania ustawowe do jej otrzymania.

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Prezydent” lub „Prezydent Miasta”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania Prezydenta w celu efektywnego wykorzystania środków z budżetu państwa na pomoc udzielaną przez starostów w ramach procesu repatriacji

Opis stanu faktycznego

1.1. Wyплаты pomocy repatriantom na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie oraz pokrycie kosztów związanych z podjęciem nauki przez dzieci

W latach 2009-2013 (I poł.) w Radomiu osiedliło się sześć osób repatriantów ze wschodnich obszarów b. ZSRR, w tym:

- w 2009 r. – jedna repatriantka (wraz z mężem) – rodzina B;
- w 2010 r. – troje repatriantów (mąż i żona z małoletnim dzieckiem) – rodzina Ł;
- w 2011 r. – dwie repatriantki K (matka i pełnoletnia córka).

Prezydent Miasta na podstawie z art. 17 ust. 8 ustawy o repatriacji, wypłacił tym repatriantom kwotę 57,7 tys. zł, tytułem jednorazowej pomocy ze środków budżetu państwa na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie oraz pokrycie kosztów związanych z podjęciem nauki przez dzieci. Kwoty przekazane przez Prezydenta repatriantom wynikały z decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji orzekających o przyznaniu pomocy ze środków budżetu państwa, wydanych na podstawie art. 17 ust. 1 i 5 ustawy o repatriacji.

(dowód: akta kontroli str. 8-10, 28-30, 40-41, 43-44, 199-200, 203)

W żadnym przypadku niezachowany został określony w art. 19 ust. 1 ustawy o repatriacji 60 dniowy termin (liczony od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego), w którym powinna być wypłacona powyższa pomoc. Rodzinie B pomoc wypłacono 224 dni po nabyciu obywatelstwa polskiego, rodzinie Ł. po 129 dniach, a obu repatriantkom K po 232 dniach. Ostateczne decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przyznania pomocy tym repatriantom wpływały do Urzędu Miasta odpowiednio po 97, 82 i 54 dniach od daty nabycia obywatelstwa. Prezydent Miasta występował w tych przypadkach do Wojewody Mazowieckiego o przekazanie środków dotacji z budżetu państwa na wypłatę pomocy po odpowiednio 13, 6 i 3 dniach (dwa wnioski) od daty otrzymania ww. decyzji. Wnioski dotyczące przyznania pomocy rodzinom B i Ł, złożone zostały w terminie określonym w § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach podziału rezerwy celowej budżetu państwa „Pomoc dla repatriantów”, udzielania dotacji powiatowi i gminie, przekazywania staroście środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z udzielaniem repatriantom pomocy oraz wzorów wniosków o udzielenie dotacji powiatowi i gminie⁴.

Wojewoda Mazowiecki nie rozpatrzył wniosków Prezydenta Miasta z 18 listopada 2011 r. o przekazanie środków na wypłatę pomocy dla repatriantek K. Przyczyną było ich złożenie po granicznej dacie (31 października), do której powinien być złożony ostatni w danym roku wniosek o przekazanie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z udzielaniem pomocy repatriantowi - zgodnie z § 10 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. Decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przyznania pomocy repatriantkom K (z 26 października 2011 r.) wpłynęły do Urzędu Miasta 15 listopada 2011 r. Ponowny wniosek o przekazanie środków na ten cel Prezydent Miasta

⁴ Dz.U. Nr 229, poz. 2279, zwanego dalej „rozporządzeniem z dnia 16 grudnia 2003 r.”

przekazał do Wojewody Mazowieckiego w dniu 6 marca 2012 r., zgodnie z dyspozycjami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wojewoda Mazowiecki przekazał Prezydentowi Radomia środki finansowe na wypłatę pomocy dla repatriantów odpowiednio po upływie 148, 111 i 208 dni od dat nabycia przez repatriantów obywatelstwa polskiego oraz po upływie 37, 24 i 42 dni od dat wniosków Prezydenta Miasta o przekazanie tych środków⁵.

Prezydent Miasta przekazał repatriantom środki pomocy z tego tytułu w następujących terminach po otrzymaniu środków z budżetu Wojewody Mazowieckiego: rodzinie B – po 76 dniach; rodzinie Ł – po 18 dniach; repatriantkom K – po 24 dniach. Licząc od daty dokonania przez Prezydenta Miasta zmiany planu wydatków i dochodów Urzędu w tym zakresie (na podstawie informacji otrzymanych z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego), wypłata środków nastąpiła odpowiednio: rodzina B – po 60 dniach; rodzina Ł – po 6 dniach; repatriantki K – po 15 dniach. W przypadku rodziny B zwłoka w wypłacie środków pomocy przez Prezydenta spowodowana była koniecznością przedstawienia pełnomocnictwa do odbioru tych środków przez syna repatriantów przebywających za granicą Polski w okresie pomiędzy sierpniem a październikiem 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-57, 173-179, 186-197; 213-216)

Wnioski Prezydenta Miasta w sprawie przyznania pomocy repatriantom, o której mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o repatriacji, zawierały informacje wskazane w § 10 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2003 r. Nie dołączono do nich kopii decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przyznania pomocy repatriantom, wymaganej na podstawie § 10 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2003 r., ograniczając się do zamieszczenia we wniosku informacji o tej decyzji. Wojewoda nie występował do Prezydenta Miasta o uzupełnienie wniosków w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 11, 30, 45, 48-49, 186-193)

Prezydent Miasta nie składał w badanym okresie do Wojewody Mazowieckiego ostatnich wniosków, o których mowa w § 10 ust. 2 i 4 Rozporządzenia z 16 grudnia 2003 r., dotyczących przekazania środków na pomoc repatriantom, których przybycie na terytorium powiatu przewidywane jest w okresie od daty złożenia tego wniosku do końca roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli str. 186-193)

1.2. Przyznawanie repatriantom pomocy na częściowe pokrycie poniesionych kosztów związanych z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego

W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta, decyzją z 30 kwietnia 2012 r., przyznał repatriantowi Ł pomoc w kwocie 12,8 tys. zł na częściowe pokrycie kosztów poniesionych na remont lokalu mieszkalnego. Pomocy tej udzielono na zasadach określonych w art. 17 ust. 2 i 6 ustawy o repatriacji, po rozpatrzeniu wniosku repatrianta z 1 marca 2012 r. złożonego do Urzędu Miejskiego 7 marca 2012 r., tj. przed upływem terminu określonego w art. 19 ust. 2 ustawy o repatriacji. Do wniosku dołączone były rachunki potwierdzające poniesione koszty remontu lokalu mieszkalnego. Kwota przyznanej w tym zakresie pomocy mieściła się w limicie określonym w art. 17 ust. 4 i 4a ustawy o repatriacji, wynoszącym w 2012 r. dla trzyposobowej rodziny 15,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 110-154, 198-199, 256)

⁵ W przypadku obu repatriantek K. – termin ten jest liczony od daty ponownego wniosku z dnia 6 marca 2012 r.

W toku rozpatrywania wniosku repatrianta Urząd Miejski wyjaśniał z Miejskim Zarządem Lokalami w Radomiu, od którego repatriant wynajmował lokal mieszkalny, zasady rozliczeń za wymianę stolarki okiennej, w tym wielkości poniesionych wydatków zaliczonych na poczet opłat czynszowych. Ponadto 23 kwietnia 2012 r. pracownicy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego przeprowadzili wizję lokalną, której przedmiotem było zbadanie zakresu przeprowadzonego przez repatrianta remontu i zasadności poniesionych kosztów.

Wniosek Prezydenta do Wojewody Mazowieckiego o przekazanie środków finansowych na ten cel złożony w dniu 9 maja 2012 r., zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2003 r., zawierał wszystkie wymagane informacje i załączniki wskazane w § 10 ust. 3 i 5.

(dowód: akta kontroli str. 155-158, 172, 198-199)

Urząd wypłacił repatriantowi środki przyznanej pomocy finansowej na ten cel w dniu 4 lipca 2012 r., tj. po upływie:

- prawie 4 miesiące od daty wpłynięcia do Urzędu wniosku repatrianta;
- 2 miesiące od wydania przez Prezydenta decyzji o przyznaniu pomocy repatriantowi;
- 18 dni od daty otrzymania od Wojewody Mazowieckiego dotacji;
- 5 dni od daty dokonania przez Prezydenta Miasta zmiany planu wydatków i dochodów Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 110, 159-161, 195)

1.3. Udzielanie repatriantom pomocy na pokrycie kosztów poniesionych na aktywizację zawodową

W jednym przypadku Prezydent Miasta udzielił w badanym okresie pomocy repatriantowi dotyczącej zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę, wskazanych w art. 23 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy o repatriacji.

Na wniosek Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu z 11 maja 2011 r., Prezydent Miasta, na podstawie art. 25 ustawy o repatriacji, zawarł 1 lipca 2011 r. umowę z tą jednostką, w której zobowiązał się do zwrotu, przez okres 12 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, części kosztów (do kwoty ogółem 15,8 tys. zł) poniesionych przez Bibliotekę na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne repatriantki Ł.

Umowa uwzględniała wszystkie wymogi szczegółowe określone w art. 27 ust. 3 ustawy o repatriacji. Przed zawarciem umowy Urząd sprawdził, czy pracodawca spełnia wymogi określone w art. 27 ust. 2 ustawy o repatriacji.

(dowód: akta kontroli str. 59-63, 184-185)

W związku z zawarciem ww. umowy Prezydent skierował 8 lipca 2011 r. do Wojewody Mazowieckiego wniosek w sprawie udzielenia Miastu stosownej dotacji, sporządzony wg wzoru określonego w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r., zawierający wszystkie wymagane informacje określone w § 6 ust. 2. Pismem z 22 lipca 2011 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki poinformował o pozytywnym rozpatrzeniu tego wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 64- 67)

W okresie od sierpnia 2011 r. do września 2012 r. Prezydent zwracał się do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego o przekazanie z budżetu Wojewody środków pozwalających na terminową refundację kosztów poniesionych przez Bibliotekę na zatrudnienie repatriantki, każdorazowo załączając stosowną dokumentację (listy płac za poszczególne miesiące, kopie deklaracji rozliczeniowych ZUS itp.) poniesionych kosztów.

(dowód: akta kontroli str. 69-87)

Wiceprezydent Miasta Anna Kwiecień wyjaśniła, że repatriantka ta została po wygaśnięciu 24-miesięcznej umowy o pracę zatrudniona w Bibliotece na czas nieokreślony.

(dowód: akta kontroli str. 233)

Pozostali repatrianci nie korzystali z form pomocy określonych w rozdziale 6 ustawy o repatriacji.

(dowód: akta kontroli str. 198-205, 237)

Wiceprezydent Anna Kwiecień wyjaśniła m.in., że ze wszystkimi repatriantami prowadzono rozmowy w celu ustalenia ich sytuacji zawodowej oraz podejmowano różnorodne działania aktywizacyjne. W 2009 r. przekazano prywatnemu przedsiębiorcy rozważającemu możliwość zatrudnienia repatrianta informacje o możliwości częściowego zwrotu poniesionych kosztów. Pracodawca wycofał się jednak z rozmów. W 2012 r. umożliwiono mężowi tej repatriantki kontakt z pracodawcami wstępnie zainteresowanymi jego zatrudnieniem. Nie stawił się on jednak na umówioną rozmowę kwalifikacyjną. W przypadku dwóch repatriantek K, które przybyły do Radomia w 2011 r. ustalono, iż jedna z nich znajdowała się w wieku emerytalnym, druga zaś wyjechała do Wielkiej Brytanii.

(dowód: akta kontroli str. 237-251)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 14 stycznia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Krzysztof Łączyński
st. inspektor k.p.

Dyrektor
Andrzej Panasiuk

.....
podpis

.....
podpis

D.W.

⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

